

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Skuteczniejsze podejmowanie decyzji w dziedzinie polityki społecznej: obszary, w których można wprowadzić na większą skalę głosowanie większością kwalifikowaną«”

(COM(2019) 186 final)

(2020/C 14/13)

Sprawozdawca: **Christian BÄUMLER**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 3.6.2019
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	10.9.2019
Data przyjęcia na sesji plenarnej	25.9.2019
Sesja plenarna nr	546
Wynik głosowania (za / przeciw / wstrzymało się)	83/32/1

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) podkreśla, że w czasach szybko zachodzących zmian bardzo ważne jest, by UE wraz z państwami członkowskimi była w stanie podejmować skuteczne i efektywne działania polityczne we wszystkich ważnych obszarach polityki, zgodnie z uznanymi kompetencjami. Podejście to powinno obejmować odpowiednią refleksję nad koniecznością działania na szczeblu europejskim z należytym uwzględnieniem zasady pomocniczości.

1.2. EKES jest zdania, że duże zaangażowanie Parlamentu Europejskiego w procedurę ustawodawczą zgodnie z postanowieniami Traktatu jest ważne, zwłaszcza w dziedzinie polityki społecznej, gdyż kwestie dotyczące polityki społecznej mają wpływ na spójność społeczną oraz wysoce konkurencyjną społeczną gospodarkę rynkową, zgodnie z celami zapisanymi w Traktacie (art. 3 TUE).

1.3. W związku z tym, że EKES we wcześniejszych opiniach⁽¹⁾ wyraził już poparcie dla zbadania wymogu jednomyślności w procesie decyzyjnym UE, co ostatnio powtórzył zwłaszcza odnośnie do polityki podatkowej⁽²⁾, obecnie z zadowoleniem przyjmuje, że Komisja wspiera dyskusję na temat istniejących barier regulacyjnych i że poprzez swój komunikat rozpoczęła dyskusję na temat możliwości głosowania większością kwalifikowaną także w dziedzinie polityki społecznej. Jednocześnie EKES podkreśla, że zapisana w Traktatach rola UE w dziedzinie polityki społecznej polega na wspieraniu i uzupełnianiu działań państw członkowskich w obszarach określonych w art. 153 ust. 1 TFUE. Odzwierciedla to różnorodność krajowych systemów zabezpieczenia społecznego i tradycji i wskazuje na wiodącą rolę państw członkowskich w opracowywaniu i realizacji ich działań w dziedzinie polityki społecznej i rynków pracy. Procedura większości kwalifikowanej opiera się na kulturze kompromisu.

1.4. Zdaniem EKES-u oczywiste jest, że także w przypadku gdy stosuje się instrument głosowania większością kwalifikowaną, UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do przestrzegania zasady pomocniczości i w przypadku dziedzin, które nie należą do jej wyłącznej kompetencji, koncentruje się na tych ich obszarach, w których wspólne cele nie mogą zostać skuteczniej osiągnięte na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym. To samo dotyczy zasady proporcjonalności, według której przedmiot i forma środków UE nie mogą wykraczać poza cele Traktatów.

⁽¹⁾ Zob. następujące opinie EKES-u: Dz.U. C 230 z 14.7.2015, s. 24; Dz.U. C 434 z 15.12.2017, s. 18; Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 23; Dz.U. C 332 z 8.10.2015, s. 8.

⁽²⁾ Opinia EKES-u „Opodatkowanie – głosowanie większością kwalifikowaną”, Dz.U. C 353 z 18.10.2019, s. 90.

1.5. Art. 151 TFUE określa jako cel polityki społecznej „promowanie zatrudnienia, poprawę warunków życia i pracy [...] z jednoczesnym zachowaniem postępu”. EKES podkreśla, że zgodnie z art. 153 ust. 2 TFUE cel ten jest realizowany za pomocą dyrektyw określających minimalne wymogi, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych i że wymogi te nie mogą utrudniać tworzenia i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Podkreśla ponadto, że zgodnie z art. 153 ust. 4 TFUE nie powinno się podważać prawa państw członkowskich do zobowiązania się do zapewnienia wyższego poziomu ochrony krajowej ani ograniczać prawa państw członkowskich do ustalania zasad ich systemów zabezpieczenia społecznego, niezależnie od obowiązującego w nich systemu podejmowania decyzji.

1.6. EKES zaznacza, że porozumienia partnerów społecznych wdrożone na szczeblu UE wnoszą istotny wkład w rozwój wspólnotowego dorobku prawnego w zakresie polityki społecznej. W świetle debaty na temat ewentualnego przejścia od procedury jednomyślności do głosowania większością kwalifikowaną apeluje o to, by zagwarantować dalsze pełne zaangażowanie partnerów społecznych w tworzenie prawodawstwa w zakresie polityki społecznej oraz w kształtowanie tej polityki oraz by szanować ich autonomię w zakresie wdrażania i potencjalnej zmiany ich autonomicznych porozumień.

1.7. EKES stwierdza, że obecnie w danym pojedynczym obszarze polityki decyzje podejmowane są albo jednomyślnie, albo większością kwalifikowaną. Prowadzi to do nierówności w opracowywaniu standardów społecznych i do luk w ochronie socjalnej. EKES popiera zatem pełne przejście do głosowania większością kwalifikowaną przynajmniej w zakresie przepisów dotyczących niedyskryminacji oraz zaleceń dotyczących zabezpieczenia społecznego i ochrony pracowników.

1.8. EKES zwraca uwagę, że UE opracowała środki ochrony zagrożonych pracowników – takich jak na przykład kobiety w ciąży i osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy – w sytuacji ustania zatrudnienia. Przemawia to za tym, by w całej Europie zagwarantować minimum jednolitych praw procesowych i ochronnych i przejść na głosowanie większością kwalifikowaną.

1.9. EKES podkreśla, że reprezentacja interesów pracodawców i pracowników oraz zbiorowe nimi zarządzanie mają kluczowe znaczenie dla spójności społecznej, utrzymania i tworzenia dobrej jakości miejsc pracy i dla konkurencyjności przedsiębiorstw w UE. Z obiektywnych względów również w tym przypadku UE musi zbadać możliwość szerszego zastosowania procedury większości kwalifikowanej z myślą o przyszłym rozwoju partnerstwa społecznego.

1.10. EKES zaleca przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w odniesieniu do warunków zatrudnienia obywateli państw trzecich legalnie przebywających w UE, aby uniknąć nierównego traktowania i wzmocnić spójność społeczną.

1.11. W kontekście bieżącej debaty dotyczącej przejścia na głosowanie większością kwalifikowaną EKES zgadza się z rozważaniami Komisji dotyczącymi wyboru ogólnej klauzuli pomostowej zapisanej w art. 48 ust. 7 TUE w przypadkach, kiedy stosuje się głosowanie większością kwalifikowaną, gdyż metoda ta wymaga zarówno jednomyślnej decyzji Rady Europejskiej, jak i poparcia wszystkich parlamentów narodowych oraz zgody Parlamentu Europejskiego, dzięki czemu zapewniono by szeroką legitymację demokratyczną.

2. Uwagi ogólne

2.1. EKES podziela zdanie Komisji, że UE i wszystkie państwa członkowskie stoją przed wspólnymi wyzwaniami związanymi z wpływem nowych technologii, rosnącą presją konkurencyjną w zglobalizowanej gospodarce, nowymi formami pracy oraz tendencjami demograficznymi. Aby utrzymać i rozwijać europejski model społeczny dla przyszłych pokoleń, konieczne jest podjęcie działań na szczeblu europejskim i krajowym w wielu obszarach polityki, zgodnie z uznanymi kompetencjami. W tym kontekście ważne są działania na rzecz wzmocnienia spójności społecznej i włączenia społecznego oraz na rzecz zwalczania dyskryminacji.

2.2. EKES podkreśla, że w czasach szybko zachodzących zmian UE wraz z państwami członkowskimi musi być w stanie podejmować efektywne i skuteczne działania polityczne. Powinno to obejmować rzetelne rozważenie potrzeby podjęcia środków oraz wybór właściwego poziomu, z należytym uwzględnieniem zasady pomocniczości, a także dobór odpowiednich instrumentów i skutecznych procesów decyzyjnych, za pomocą których UE może wspierać i uzupełniać politykę krajową. Jednocześnie konieczne jest szczegółowe przeanalizowanie wpływu na gospodarkę, finanse publiczne i rolę partnerów społecznych w każdym państwie członkowskim. Wszystkie państwa członkowskie muszą zawsze mieć wystarczające możliwości udziału w procesie decyzyjnym. Wspólnym celem powinno być osiągnięcie dobrych wyników zarówno na szczeblu UE, jak i w poszczególnych państwach członkowskich.

2.3. EKES podkreśla, że UE potrzebny jest skuteczny i elastyczny proces decyzyjny, aby zagwarantować, że przepisy prawne i niewiążące instrumenty, takie jak ramy koordynacji czy zalecenia, dotrzymają kroku przemianom gospodarczym i społecznym. W związku z tym, że EKES we wcześniejszych opiniach wyraził już poparcie dla zbadania wymogu jednomyślności w procesie legislacyjnym UE⁽³⁾, obecnie z zadowoleniem przyjmuje, że Komisja wspiera dyskusję na temat istniejących politycznych barier regulacyjnych i że poprzez swój komunikat rozpoczęła dyskusję na temat możliwości głosowania większością kwalifikowaną także w dziedzinie polityki społecznej. Jednocześnie EKES podkreśla, że zapisana w Traktatach rola UE w dziedzinie polityki społecznej polega na wspieraniu i uzupełnianiu działań państw członkowskich w obszarach określonych w art. 153 ust. 1 TFUE. Odzwierciedla to różnorodność krajowych systemów zabezpieczenia społecznego i tradycji i wskazuje na wiodącą rolę państw członkowskich w opracowywaniu i realizacji ich działań w dziedzinie polityki społecznej i rynków pracy.

(³) Zob. przypis 2.

2.4. EKES uważa, że zapisana w Traktatach rola UE polega na wspieraniu działań państw członkowskich w UE i uzupełnieniu ich w dziedzinach określonych w Traktacie (art. 153 ust. 1 TFUE). Odzwierciedla to różnorodność krajowych systemów zabezpieczenia społecznego i tradycji oraz wskazuje na wiodącą rolę i wysoki poziom suwerenności państw członkowskich, jeśli chodzi o współpracę europejską przy opracowywaniu i wdrażaniu polityki społecznej i polityki rynku pracy.

2.5. EKES podkreśla, że przeważająca część unijnych przepisów dotyczących polityki społecznej została przyjęta w drodze głosowania większością kwalifikowaną i zwykłej procedury ustawodawczej.

2.6. EKES wskazuje jednak, że pewna liczba dziedzin polityki społecznej, zgodnie z zapisami TUE, wciąż wymaga jednomyślnego głosowania Rady. Są to: niedyskryminacja (art. 19 ust. 1 TFUE); zabezpieczenie społeczne i ochrona socjalna pracowników (z wyjątkiem kontekstu swobodnego przepływu pracowników) (art. 153 ust. 1 lit. c) TFUE); ochrona pracowników w przypadku wypowiedzenia umowy o pracę (art. 153 ust. 1 lit. d) TFUE); reprezentacja i obrona zbiorowa interesów pracowników i pracodawców (art. 153 ust. 1 lit. f) TFUE) oraz warunki zatrudnienia obywateli państw trzecich przebywających legalnie na terytorium Wspólnoty (art. 153 ust. 1 lit. g) TFUE). Podczas gdy art. 19 TFUE przewiduje zgodę Parlamentu Europejskiego, nie jest tak w przypadku art. 153 ust. 1 lit. c), d), f) i g).

2.7. EKES jest zdania, że duże zaangażowanie Parlamentu Europejskiego w procedurę ustawodawczą zgodnie z postanowieniami Traktatu jest ważne, zwłaszcza w dziedzinie polityki społecznej, gdyż kwestie dotyczące tej polityki wiążą się zawsze z decyzjami, które bezpośrednio dotyczą obywateli i mają wpływ na spójność społeczną oraz wysoce konkurencyjną społeczną gospodarkę rynkową, zgodnie z celami zapisanymi w Traktacie (art. 3 TUE).

2.8. Podobnie jak w dziedzinie opodatkowania (*), EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że w omawianym komunikacie Komisja podjęła dyskusję mającą na celu rozszerzenie głosowania większością kwalifikowaną także w dziedzinie polityki społecznej. Procedura większości kwalifikowanej opiera się na kulturze kompromisu. Wymaga debaty i umożliwia osiągnięcie pragmatycznych wyników, które mogą uwzględnić interesy Unii jako całości. Perspektywa głosowania większością kwalifikowaną skłania do tego, by za pomocą kompromisu i udziału wszystkich podmiotów znaleźć rozwiązanie możliwe do przyjęcia dla wszystkich zainteresowanych.

2.9. EKES zwraca uwagę, że w swoim nowym programie strategicznym na lata 2019–2024 UE opowiedziała się za wdrożeniem filaru praw socjalnych na szczeblu UE i państw członkowskich. Przy tym konieczne będzie odpowiednie uwzględnienie poszczególnych kompetencji.

2.10. Zdaniem EKES-u jest niezbędne, by w przypadku gdy stosuje się instrument głosowania większością kwalifikowaną, UE podtrzymała swoje zobowiązanie do przestrzegania zasady pomocniczości i w przypadku dziedzin, które nie należą do jej wyłącznej kompetencji, koncentrowała się na tych ich obszarach, w których wspólne cele nie mogą zostać skuteczniej osiągnięte na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym. To samo dotyczy zasady proporcjonalności, według której przedmiot i forma środków UE nie mogą wykraczać poza cele Traktatów. Należy te zasady wyjaśnić w ramach dyskusji o głosowaniu większością kwalifikowaną.

2.11. Art. 151 TFUE określa jako cel polityki społecznej „promowanie zatrudnienia, poprawę warunków życia i pracy [...] z jednoczesnym zachowaniem postępu”. EKES podkreśla, że art. 153 ust. 2 TFUE określa kryteria, które muszą spełniać odpowiednie działania UE w dziedzinie polityki społecznej. Dlatego też dyrektywy obejmują przede wszystkim zasady minimalne z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych i nie powinny stać na przeszkodzie tworzeniu i rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw. EKES podkreśla, że nie wolno naruszać prawa państw członkowskich do zapewnienia przy wdrażaniu dyrektyw wyższego poziomu ochrony na poziomie krajowym ani ograniczać ich prawa do określania zasad ich systemu zabezpieczenia społecznego, niezależnie od obowiązującego w nich systemu podejmowania decyzji.

2.12. EKES zauważa również, że w punkcie 17 preambuły Europejskiego filaru praw socjalnych Komisja, Parlament Europejski i Rada potwierdziły poszanowanie różnorodności systemów krajowych, w tym roli partnerów społecznych, a w punkcie 19 – poszanowanie tożsamości narodowej państw członkowskich, a także ich suwerenności w kształtowaniu prawnych podstaw systemów zabezpieczenia społecznego.

2.13. EKES zaznacza, że porozumienia partnerów społecznych wdrożone na szczeblu UE zgodnie z art. 155 TFUE wnoszą istotny wkład w rozwój wspólnotowego dorobku prawnego w zakresie polityki społecznej. Z zadowoleniem przyjmuje to, że zgodnie z komunikatem Komisji te same zasady stosuje się do przyjmowania zarówno wyników dialogu społecznego, jak i dyrektyw. Apeluje, by przy ewentualnym przejściu od procedury jednomyślności do głosowania większością kwalifikowaną zagwarantować dalsze pełne zaangażowanie partnerów społecznych w tworzenie prawodawstwa w zakresie polityki społecznej oraz w kształtowanie tej polityki oraz o poszanowanie ich autonomii w zakresie wdrażania i potencjalnej zmiany ich autonomicznych porozumień. Dialog społeczny odgrywa ważną rolę w ochronie socjalnej. Zapewnia również postęp społeczny w UE za pośrednictwem autonomicznego prawodawstwa.

(*) Zob. przypis 1.

2.14. EKES podziela stanowisko Komisji i uważa, że instrument wzmocnionej współpracy nie stanowi alternatywy dla głosowania większością kwalifikowaną. Właśnie w wypadku kwestii polityki społecznej może on prowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego i nierównego traktowania obywateli UE, w zależności od tego, w którym państwie członkowskim mieszkają.

2.15. Z drugiej strony EKES jest zdania, że kolejnym skutecznym i użytecznym narzędziem – dzięki któremu przy wsparciu i nakierowaniu ze strony państw członkowskich i partnerów społecznych można osiągnąć jeszcze większą i lepszą konwergencję i dalsze postępy w reformach krajowych, w tym poprzez proces „wspólnego uczenia się” – jest europejski semestr. Jest to także zgodne z treścią i ideą art. 156 TFUE. EKES podkreśla wysiłki na rzecz opracowania – w ramach europejskiego semestru – lepszych metod koordynacji polityki krajowej w zakresie zatrudnienia i ochrony socjalnej oraz reform w tym zakresie, przy jednoczesnym przemyślanym włączeniu krajowych partnerów społecznych w prace na szczeblu europejskim. Europejski filar praw socjalnych, jako dokument wytyczający kierunek reform, przyczyniłby się zatem do opracowania planu działania na rzecz lepszej konwergencji i większej spójności między państwami członkowskimi.

3. Uwagi szczegółowe

3.1. EKES stwierdza, że obecnie w jednych i tych samych obszarach polityki decyzje podejmowane są albo jednomyślnie, albo większością kwalifikowaną. Prowadzi to do nierówności w opracowywaniu standardów społecznych i do luk w ochronie socjalnej.

3.2. EKES wskazuje, że istnieją rozbudowane przepisy prawne UE dotyczące realizacji zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn, a także równego traktowania ze względu na m.in. pochodzenie rasowe czy etniczne. Jest to duży sukces dla UE, która wyznacza na tym kontekście również międzynarodowe standardy. Jednocześnie przepisy UE zapewniają równe traktowanie ze względu na religię czy wyznanie, niepełnosprawność, wiek czy też orientację seksualną wyłącznie w odniesieniu do zatrudnienia i wykonywania zawodu. Dyrektywa zakazująca w UE dyskryminacji w sposób kompleksowy byłaby bardzo złożona i tym samym prawie niemożliwa do przegłosowania w sposób jednomyślny. Do tego zobowiązała się jednak UE w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Cel ten został potwierdzony w nowym programie strategicznym na lata 2019–2024. EKES opowiada się za tym, by w wypadku przepisów dotyczących niedyskryminacji całkowicie przejść na głosowanie większością kwalifikowaną.

3.3. EKES wskazuje, że zgodnie z art. 48 TFUE w dziedzinie zabezpieczenia społecznego UE może przyjąć – w drodze głosowania większością kwalifikowaną – niezbędne środki zapewniające liberalizację przepływu pracowników. Jednak zalecenia dotyczące zabezpieczenia społecznego i ochrony pracowników muszą być jednomyślne. Przejście na głosowanie większością kwalifikowaną byłoby logiczne i uzasadnione. Pojawia się również pytanie, dlaczego Komisja bierze tu pod uwagę jedynie instrument zaleceń, a nie rozważa bardziej zaawansowanych instrumentów prawnych.

3.4. EKES przyznaje, że ochrona pracowników w przypadku zwolnienia z pracy stanowiła zawsze jeden z głównych elementów krajowego prawa pracy. Odnotowuje jednak, że w międzyczasie UE opracowała środki ochrony zagrożonych pracowników takich jak na przykład kobiety w ciąży i osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy. Przemawia to za tym, by w całej Europie zagwarantować co najmniej minimum jednolitych praw procesowych i ochronnych, tak by te mechanizmy ochronne nie okazały się nieskuteczne. Europejski filar praw socjalnych przewiduje prawa do informacji dla zwolnionych pracowników, a także dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporów, środków ochrony prawnej i – w stosownych przypadkach – odszkodowań. Stanowi to argument za przejściem na głosowanie większością kwalifikowaną w celu umożliwienia wdrażania stosownej dyrektywy.

3.5. EKES podkreśla, że solidne ramy prawne dla reprezentowania interesów pracodawców i pracowników oraz zbiorowego zarządzania nimi mają kluczowe znaczenie dla spójności społecznej, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i dla konkurencyjności przedsiębiorstw w UE. Przedsiębiorstwa na rynku wewnętrznym coraz ściślej ze sobą współpracują na szczeblu transgranicznym. Przedsiębiorstwa i grupy przedsiębiorstw w UE obowiązuje dyrektywa w sprawie europejskich rad zakładowych, która została przyjęta w ramach zwykłej procedury ustawodawczej. Z kolei w innych obszarach prawodawstwa UE dotyczącego zaangażowania pracowników nadal wymagana jest jednomyślność. Jeśli będzie to merytorycznie uzasadnione, również w tych przypadkach UE musi zbadać, na ile procedura większości kwalifikowanej otworzy nowe możliwości rozwoju partnerstwa społecznego z myślą o przyszłości.

3.6. EKES zaleca przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w odniesieniu do warunków zatrudnienia obywateli państw trzecich przebywających legalnie w UE. Warunki zatrudnienia obywateli UE i obywateli państw trzecich muszą być spójne, aby nie została zagrożona spójność społeczna.

3.7. W kontekście bieżącej debaty dotyczącej przejścia na głosowanie większością kwalifikowaną EKES zgadza się z rozważaniami Komisji dotyczącymi wyboru ogólnej klauzuli pomostowej zapisanej w art. 48 ust. 7 TUE w przypadkach, gdy stosuje się głosowanie większością kwalifikowaną, gdyż metoda ta wymaga zarówno jednomyślnej decyzji Rady Europejskiej, jak i poparcia wszystkich parlamentów narodowych oraz zgody Parlamentu Europejskiego, dzięki czemu zapewniono by szeroką legitymację demokratyczną. W ten sposób zapewniono by szeroką legitymację demokratyczną, wychodząc naprzeciw wymogom konstytucyjnym na szczeblu krajowym. Z kolei w przypadku klauzuli pomostowej zapisanej w art. 153 TFUE nie da się tego zapewnić.

3.8. EKES odnotowuje, że jedna kwestia w komunikacie Komisji pozostaje niewyjaśniona. Nie jest jasne, czy decyzja o przeniesieniu określonej podstawy prawnej z jednomyślności do głosowania większością kwalifikowaną podejmowana jest raz na zawsze czy też będzie się o tym decydować w odniesieniu do każdego indywidualnego przypadku. EKES zwraca się do Komisji o wyjaśnienie, czy zastosowanie ogólnej klauzuli pomostowej zapisanej w art. 48 ust. 7 TUE spowoduje ogólne przejście na głosowanie większością kwalifikowaną, czy też możliwe będzie podejmowanie decyzji w poszczególnych przypadkach. Z punktu widzenia EKES-u w każdym wypadku konieczne jest zapewnienie, by zastosowanie klauzuli pomostowej zwiększyło skuteczność procesu decyzyjnego, nie tworząc przy tym dodatkowych przeszkód.

Bruksela, dnia 25 września 2019 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

ZAŁĄCZNIK

Następujące poprawki, które uzyskały poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, zostały odrzucone w trakcie debaty (art. 59 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

1. Punkt 2.8

Zmienić

~~Podobnie jak w dziedzinie opodatkowania, EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że w omawianym komunikacie Komisja wystąpiła z inicjatywą podjęcia dyskusji i wyjaśnienia, jak mogłoby wyglądać przejście na głosowanie podjęła dyskusję mającą na celu rozszerzenie głosowania większością kwalifikowaną także w dziedzinie polityki społecznej, bez zgłaszania pochopnych propozycji⁽⁴⁾. Procedura większości kwalifikowanej opiera się na kulturze kompromisu. Wymaga debaty i umożliwia osiągnięcie pragmatycznych wyników, które mogą uwzględniać interesy Unii jako całości. Perspektywa głosowania większością kwalifikowaną skłania do tego, by za pomocą kompromisu i udziału wszystkich podmiotów znaleźć rozwiązanie możliwe do przyjęcia dla wszystkich zainteresowanych.~~

⁽⁴⁾ Zob. przypis 1.

Wynik głosowania

Za: 36

Przeciw: 74

Wstrzymało się: 2

2. Nowy punkt po punkcie 2.8

Dodać nowy punkt po punkcie 2.8

Z drugiej strony zasadność jedności w podejmowaniu decyzji opiera się na potrzebie utrzymania krajowej kontroli nad odpowiednimi zapisami Traktatu UE dotyczącymi polityki społecznej i zapobieżeniu ingerencjom w podstawowe elementy krajowych systemów zabezpieczenia społecznego, za które to elementy państwa członkowskie wspólnie z partnerami społecznymi są odpowiedzialne w pierwszej instancji.

Wynik głosowania

Za: 31

Przeciw: 82

Wstrzymało się: 3

3. Punkt 3.1

Zmienić

EKES stwierdza, że obecnie w jednych i tych samych obszarach polityki decyzje podejmowane są albo jednogłośnie, albo większością kwalifikowaną. Komitet uważa, że ustanowiony w tytule „Polityka Społeczna” Traktatu UE proporcjonalny podział między głosowaniem większością kwalifikowaną a jednogłośnie jest nadal trafny, ponieważ odzwierciedla różnorodność i heterogeniczność krajowych systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich, np. w odniesieniu do ochrony socjalnej, roli partnerów społecznych, roli prawa pracy i układów zbiorowych. Prowadzi to do nierówności w opracowywaniu standardów społecznych i do luk w ochronie socjalnej.

Wynik głosowania

Za: 32

Przeciw: 74

Wstrzymało się: 3

4. Punkt 3.2

Zmienić

EKES wskazuje, że istnieją rozbudowane przepisy prawne UE dotyczące realizacji zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn, a także równego traktowania ze względu na m.in. pochodzenie rasowe czy etniczne. Jest to duży sukces dla UE, która wyznacza w tym kontekście również międzynarodowe standardy. Jednocześnie przepisy UE zapewniają równe traktowanie ze względu na religię czy wyznanie, niepełnosprawność, wiek czy też orientację seksualną wyłącznie w odniesieniu do zatrudnienia i wykonywania zawodu. Stosowne dyrektywy zostały przyjęte jednogłośnie. Dyrektywa zakazująca w UE dyskryminacji w sposób kompleksowy byłaby bardzo złożona, co wyjaśnia związane z nią długie procedury i powolny postęp w jej przyjęciu i tym samym prawie niemożliwa do przegłosowania w sposób jednogólny. Do tego zobowiązała się jednak UE w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Cel ten został potwierdzony w nowym programie strategicznym na lata 2019–2024. EKES opowiada się za tym, by w wypadku przepisów dotyczących niedyskryminacji całkowicie przejść na głosowanie większością kwalifikowaną.

Wynik głosowania

Za: 31
Przeciw: 78
Wstrzymało się: 2

5. Punkt 3.4

Skreślić

EKES przyznaje, że ochrona pracowników w przypadku zwolnienia z pracy stanowiła zawsze jeden z głównych elementów krajowego prawa pracy. Odnotowuje jednak, że w międzyczasie UE opracowała środki ochrony zagrożonych pracowników takich jak na przykład kobiety w ciąży i osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy. Przemawia to za tym, by w całej Europie zagwarantować co najmniej minimum jednolitych praw procesowych i ochronnych, tak by te mechanizmy ochronne nie okazały się nieskuteczne. Europejski filar praw socjalnych przewiduje prawa do informacji dla zwolnionych pracowników, a także dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporów, środków ochrony prawnej i – w stosownych przypadkach – odszkodowań. Stanowi to argument za przejściem na głosowanie większością kwalifikowaną w celu umożliwienia wdrażania stosownej dyrektywy.

Wynik głosowania

Za: 35
Przeciw: 77
Wstrzymało się: 2

6. Punkt 3.5

Skreślić

EKES podkreśla, że solidne ramy prawne dla reprezentowania interesów pracodawców i pracowników oraz zbiorowego zarządzania nimi mają kluczowe znaczenie dla spójności społecznej, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i dla konkurencyjności przedsiębiorstw w UE. Przedsiębiorstwa na rynku wewnętrznym coraz ściślej ze sobą współpracują na szczeblu transgranicznym. Przedsiębiorstwa i grupy przedsiębiorstw w UE obowiązują dyrektywa w sprawie europejskich rad zakładowych, która została przyjęta w ramach zwykłej procedury ustawodawczej. Z kolei w innych obszarach prawodawstwa UE dotyczącego zaangażowania pracowników nadal wymagana jest jednomyślność. Jeśli będzie to merytorycznie uzasadnione, również w tych przypadkach UE musi zbadać, na ile procedura większością kwalifikowaną otworzy nowe możliwości rozwoju partnerstwa społecznego z myślą o przyszłości.

Wynik głosowania

Za: 34
Przeciw: 84
Wstrzymało się: 2

7. Punkt 3.6

Skreślić

EKES zaleca przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w odniesieniu do warunków zatrudnienia obywateli państw trzecich przebywających legalnie w UE. Warunki zatrudnienia obywateli UE i obywateli państw trzecich muszą być spójne, aby nie została zagrożona spójność społeczna.

Wynik głosowania

Za: 30
Przeciw: 85
Wstrzymało się: 1

8. Punkt 1.7

Zmienić

EKES stwierdza, że obecnie w danym pojedynczym obszarze polityki decyzje podejmowane są albo jednomyślnie, albo większością kwalifikowaną. Prowadzi to do nierówności w opracowywaniu standardów społecznych i do luk w ochronie socjalnej. EKES popiera zatem pełne przejście do głosowania większością kwalifikowaną przynajmniej w zakresie przepisów dotyczących niedyskryminacji oraz zaleceń dotyczących zabezpieczenia społecznego i ochrony pracowników. Komitet uważa, że ustanowiony w tytule „Polityka Społeczna” Traktatu UE proporcjonalny podział między głosowaniem większością kwalifikowaną a jednomyślnością jest nadal trafny, ponieważ odzwierciedla różnorodność i heterogeniczność krajowych systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich, np. w odniesieniu do ochrony socjalnej, roli partnerów społecznych, roli prawa pracy i układów zbiorowych.

Wynik głosowania

Za: 32

Przeciw: 74

Wstrzymało się: 3

9. Punkt 1.8

Skreślić

~~EKES zwraca uwagę, że UE opracowała środki ochrony zagrożonych pracowników – takich jak na przykład kobiety w ciąży i osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy – w sytuacji ustania zatrudnienia. Przemawia to za tym, by w całej Europie zagwarantować minimum jednolitych praw procesowych i ochronnych i przejść na głosowanie większością kwalifikowaną.~~

Wynik głosowania

Za: 36

Przeciw: 81

Wstrzymało się: 1

10. Punkt 1.10

Skreślić

~~EKES zaleca przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w odniesieniu do warunków zatrudnienia obywateli państw trzecich legalnie przebywających w UE, aby uniknąć nierównego traktowania i wzmocnić spójność społeczną.~~

Wynik głosowania

Za: 30

Przeciw: 85

Wstrzymało się: 1
